

Lærere, til hvilke man daglig, og det med Grund, i Sammenligning med Fortiden gjør større og større Fordringer. Det er derfor naturligt, at et saadant Institut vanskeligt kan bestaae, uden at faae Bistand paa en eller anden Maade udbortes fra. Men naar nu Staten har opstillet en saadan Concurrance, der gjør det vanskeligt for Kræfterne i Communen ved Siden af den bestaaende begunstigede Skole at skabe en ny, forekommer det mig, at ogsaa Staten i saa Tilfælde bør understøtte den private Skoleindustri, tilmed da den Understøttelse, som attraaes, ikke er meget stor, og det af ethvert Aars Finantsbevilling afhænger, om man vil give eller afflaae den. Var der Spørgsmaal om at vedligeholde en Latinsskole, — og vi komme senere til det Spørgsmaal, om Randers Skole skal vedligeholdes, og om vi skulle anvende en stor Sum til Opførelsen af en ny Bygning for den, — da mener jeg, at dette er et af de Tilfælde, hvor man med Føie kan forlange, at Communen skal fridde understøttende til; thi her er det Communen, der har af Staten erholdt et lærd Institut i sin Midte, og naar et saadant skal souteneres, bør derfor ogsaa Communen hjælpe til at vedligeholde det. I en By derimod, hvor Staten har etableret et lærd Skolevæsen, som vel kommer Communen tilgode, men vanskeliggjør andre Skolers Bestaaen og Udvikling, forekommer det mig, at Communen eller dens Borgere, hvis Børn skulle nyde Godt af Undervisningen, med Billighed kunde vente, at Staten ogsaa paa sin Side vil komme en saadan Undervisningsanstalt som den omhandlede til Hjælp. Det er derfor, jeg troer, at vi ikke bør afflaae det Forslag, som er gjort af Undervisningsministeren. Jeg troer, at vi i det Hele taget — om det vistnok er fuldkomment sandt, som den sidst foregaaende Taler har sagt, at der ikke kan opstilles nogen almindelig Regel — allermindst maae afvise de Beie, som saaledes aabnes til at understøtte den private Skoleindustri. Vi følge jo desuden herved det samme Princip, som alt er fremkommet ved at understøtte det private lærde Institut i Fredericia, og paa samme Maade mener jeg, at vi heller ikke her maae unddrage vor Bistand fra en Skole i Odense, som hidtil

har bestaaet og leveret gode Resultater, og som ikke alene kommer denne By, men ogsaa alle de fyenffe Kjøbstæder, hele Thyens Land, tilgode.

Nørgaard: Det Vædringsforslag, som jeg har tilladt mig at stille til Finantslovens § 20, Pag. 34, gaar ud paa, at der til Højskolen i Nørgaard i Kreiberg til næste Aar maatte blive tilstaaet 75 Rbd. mere end de 300 Rbd., som for dette og næste Aar er anstydte i Cultusministerens Skrivelse af 2den August dette Aar. Aarsagen til dette Forlangende er jo tilbeels og fornemmelig den, at jeg har havt Brug for disse Penge, for at jeg kan blive istand til at gjøre Skolen saa nyttig og belærende for Eleverne som muligt, og for det Andet kan jeg, ifølge min Erfaring, ikke nægte, at den Uvisshed, naar Summen ikke specielt er bestemt i Finantsloven, er det, som virkelig har gjort mig Realisationen af denne Sag meest stridig. Der er jo slet ikke saa Lidet at gjøre ved at realisere en saadan Sag i saa kort Tid, saavel med Hensyn til Skolen, som til Planen, og hvad Mere der udfordres; men dog har alt Dette neppe forarsaget mig saadanne Vanskeligheder og Bryderier, som den Uvisshed om Tilskudets Størrelse, idet de Bedkommende altid forekastede mig det Spørgsmaal, om jeg ogsaa var vis paa, hvor Meget jeg kunde faae af de i Finantsloven bevilgede 2000 Rbd. Jeg nærede jo sels ingen Tvivl; men dog gik det saa vidt i Anledning af den i Juli s. A. indtrufne Ministercrisis, at et Par af de mindstformuende Interessenter paa Grund af Gyne vilde have trukket sig tilbage, naar jeg ikke havde givet dem den Forstikring, at, saafremt dette Tilfælde skulde have nogen Indflydelse paa Tilskudets Størrelse, saa skulde jeg i saa Fald paatage mig at udrede den Deel deraf, som i paakommende Tilfælde vilde falde paa dem, idet jeg nødig vilde, at de trak sig tilbage, da det netop angik et Par af de dueltigste Elever, og saaledes blev Sagen filltet i Bero. Saadanne Vanskeligheder, som ved slike Tilfælde mulig kunne indtræde, ville jo i saa Fald falde bort, naar der i Finantsloven var voteret en bestemt Sum, og det vilde i adfsil-